

letnik XXXV 1. februar/svečan – marec/sušec 2014 št. 2–3
MARIJA, NAŠA PRELJUBA MATI,
naša zaveznica in priprošnjica pri Jezusu

Molitve k Mariji me je naučila moja stara mama. Ona mi je bila zgled, ob njej sem občutila res pristno povezanost z našo nebeško materjo. Sama je zelo častila Marijo. V zahvalo ji je postavila kapelico na svojem vrtu. Kadar koli sem bila v stiski, sem prišla k njej in molili sva rožni venec. Čutila sem navzočnost Marije med nama, kako naju blagoslavlja in tolaži. Teh globokih notranjih občutij se z besedami ne da opisati.

Devica Marija vse skózi naroča: »Vsak dan molite rožni venec.« Marija poudarja pomen molitve; preko molitve se resnično dobi veliko milosti – milosti, da se lahko spreobrnemo. Pomembno je, da se človek lahko spreobrne, posebno ob svoji zadnji uri. Če molimo, nam posrednica Marija izprosi to pri Jezusu. Boleče je spoznanje, da je od 28-ih umrlih lanske leto samo pet ljudi prejelo zadnje zakramente. Boleti bi nas moralo v duši, kričati bi morali na ves glas. Kaj je z nami, zakaj premalo molimo k Mariji in jo prosimo, da bi bili deležni poslednjih milosti, preden se poslovimo od tega sveta.

Papež nam je v nagovoru lepo povedal: tri besede so pomembne, in sicer prosim, oprosti in hvala. Uporabimo to, ko prosimo našo Marijo, nebeško Mater.

Branka Grošelj

SPOVED, ZAKRAMENT POKORE IN SPRAVE ALI SAMO PRIVZGOJENA NAVADA

Pred časom me je pripadnik Protestantske cerkve malo podražil, češ, kako resna je vaša vera, če grehe kar tako lahko odpišete. Greš k spovedi, pa si čist!

Protestantska cerkev spovedi ne šteje za zakrament. Pravijo, da nas je Jezus v evangeliju samo učil, naj drug drugemu odpuščamo, ne pa, da lahko kdo drugim odpušča grehe.

Najprej me je pošteno ujezil. Stisnila sem zobe in se delala, kot da ne slišim. V jezi bi mu najbrž zabrusila kako premočno. A ker nič ni dobro reševati v jezi, sem raje molčala.

Mi je pa njegova kritika dala misliti. Tako torej gledajo pripadniki druge vere na nas.

Kadar te kdo kritizira, sta možni dve stvari. Če kritika ni upravičena, te lahko premalo pozna, lahko ti je zavisten iz kakršnega koli vzroka, lahko te samo draži, ali pa je kritika upravičena.

Kritike je vedno dobro vzeti resno. Če drugega ne, te pripravi, da o stvari razmišljaš. Kar nekaj časa sem razmišljala o našem – mojem odnosu do spovedi. Ali jo res jemljem tako na lahko?

Na internetni strani WIKIPEDIJE lahko preberem, da si je za dobro spoved potrebno že pred začetkom same spovedi dobro izprašati vest, se pokesati grehov, narediti trden sklep in se odločiti, da ne bomo več grešili, da se bomo varovali grešne priložnosti in popravili škodo, ki smo jo povzročili s svojimi grehi. Na spoved se pripravi z molitvijo, izpraševanjem vesti, ob branju in premišljevanju Božje besede. Kesanje je znamenje spreobrnjenja. Izraža pripravljenost, da si bomo odslej bolj prizadevali za zvestobo Bogu in njegovim zapovedim.

Ali to tudi v resnici naredim? Kolikokrat razmišljam o grehu? Kako gledam na greh in kaj zame sploh je greh? Ali sem poštena do sebe? Ali sem se pripravljena spreminjati? Ja, res je, samo človek sem, toda to ni razlog, da mi je dovoljeno grešiti, prav tako mi ni dovoljeno grešiti zato, ker vem, da mi bo Bog odpustil. Ali Bog odpusti grehe, ki se jih v resnici ne kesam in ki jih nimam namena odpraviti?

Pa tudi, če se na spoved pripravim temeljito, ali je to dovolj? Če si samo pred velikonočno in božično spovedjo vzamem čas za razmišljanje o grehu, ali je to dovolj?

Ali nisem bila kritizirana upravičeno? Ko bom vsak dan, vedno znova, ne glede na to kaj delam, mislila na to, da delam dobro, da ne škodujem nikomur, da živim tako, da me pred Bogom ni sram. No, takrat me takšna kritika ne bo razjezila.

Kako pa jaz gledam na druge vere? Mar nisem včasih tudi jaz do njih nepoštena?

Hermina Cankar

SVETI MATIJA

Za tokratno številko smo se odločili, da vam natančneje predstavimo svetega Matija, ki po prenovljenem koledarju svetnikov goduje 14. maja, vendar njegov god bolj praznujemo po starem koledarju, to je 24. februarja. Sv. Matija je kot zadnji pomemben »pomladin« med februarскими svetniki. Po ljudskih predstavah je namreč prejel posebno oblast: odloča namreč, ali bo zime konec ali se bo začela znova. Saj skoraj vsa Evropa pozna pregovor, vsak narod na svoj način: *Svet' Matija led razbija, če ga ni, ga pa nar'di*. Kako aktualen bo ta pregovor letos, bomo še videli. Po pravoslavnem koledarju pa goduje 9. avgusta.

Ime Matija (grško Mathias) izvira iz iste hebrejske osnove kot ime Matej (hebrejsko Mataj) grško Matheos in pomeni dar Gospoda. Iz hebrejščine bi lahko pojasnili takole: ime izvira iz besed *matti* in *jah*. *Matti* pomeni *moj dar*, *jah* pomeni *Bog*, ime torej pomeni *moj dar je Bog*. Tudi ime Bogdan naj bi bil Matija – kot Božji dar.

Po pogostosti imen na Slovenskem je na 69. mestu. Število oseb z imenom Matija pa je 3814.

Matija je apostol, ki je nadomestil izdajalca Juda Iškarijota in tako dopolnil število Jezusovih apostolov, da jih je bilo spet dvanajst. Apostol je postal še pred prihodom Sv. Duha. Pogoj za kandidata je bil, da je moral biti Jezusov učenec že od začetka Jezusovega javnega delovanja, to pomeni od njegovega krsta v Jordanu. Premišljevali so o dveh kandidatih, in sicer o Jožefu Barsabi ter Matiji. Z žrebom so izbrali Matijo.

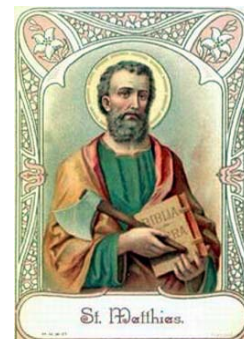
Podatki o njegovem življenju so zelo skopi. Po nekaterih virih naj bi deloval v Judeji in Etiopiji, kjer naj bi bil križan. Po drugih virih pa naj bi oznanjal Kristusov nauk najprej po Galileji, nato pa prehodil Makedonijo, Kapadocijo in dežele okoli Kaspiškega morja. Pred koncem svojega življenja se je vrnil v domačo deželo, toda tu ga je dočakala mučeniška smrt: obglavili in kamenjali so ga.

Nekateri viri navajajo, da je Matija avtor Matijevega evangelija, ki pa se ni ohranil do današnjih dni. Njegove relikvije je cesarica Helena prenesla v Rim.

Matija se je odlikoval po dveh krepostih: po ponižnosti in ljubezni. Zlata legenda pripoveduje, da je misijonaril v Makedoniji, kjer je storil veliko čudežev in nazadnje umrl kot mučenec. Na mučeniško smrt naj bi ga obsodil duhovnik Anan II. Najprej so ga kamenjali, nato obglavili. Zato ga najraje upodabljajo s sekuro. Razumljivo je, da so sv. Matijo zaradi sekire izvolili za svojega zavetnika tesarji in mesarji. Danes pa je tudi zavetnik slaščičarjev, kovačev, krojačev, priprošnjik proti oslovskega kašlju, črnim kozam in nerodovitnosti.

V ljubljanski nadškofiji sta mu posvečeni dve cerkvi in štiri podružnice. Tu in tam imamo njegove podobe. Med najlepše pa spada podoba, ki jo je naslikal Janez Šubic za poljansko podružnično cerkev sv. Volbenka.

Breda Dolenc, Anica Kumer

OB OBLETNICI IZVOLITVE PAPEŽA FRANČIŠKA

Ob skorajšnji obletnici izvolitve novega papeža si priključimo v spomin dogajanje v Rimu v trenutku, ko se je drugi dan konklava (13. marca 2013) v večernih urah pokadil bel dim iz znamenitega dimnika Sikstinske kapele.

Presenečenje je bilo veliko, tudi za najboljše poznavalce. Kardinali so v enem od najkrajših konklavov v zgodovini hitro izbrali novega papeža. Še bolj pa je presenetila vesela novica, da je za novega papeža izvoljen kardinal Bergoglio, ki je bil v Rim poklican z »drugega konca sveta«. Izvolitev mimo vseh napovedi! Toda, ali bi lahko sploh slutili scenarij, ki je bil lahko le sad Svetega Duha? Presenečenja pa so si še sledila. Novi papež si je nadel ime po sv. Frančišku Asiškem. Oblečen je bil le v bel papeški talar, brez običajne štole in rdečega plaščka. Zbrano množico na Trgu sv. Petra in nas zbrane pred zasloni je nagovoril s preprostim pozdravom: »Dober večer«.

Navdušenje je bilo nepopisno. Vse, kar je storil in govoril v nadaljevanju, je bilo prijazno, toplo. Pred podelitvijo blagoslova je prosil zase: »Molimo v tišini zame ...« V množici je zavladovala zbrana tišina. Poslovil se je po domače: »Bratje in sestre, zdaj odhajam. Najlepša hvala za sprejem. Molite zame in na svidenje kmalu. Jutri bom šel molit k Mariji, da bo varovala Rim. Lahko noč in miren spanec.« S sproščenim nagovorom je ta večer takoj osvojil srca vseh ljudi dobre volje po svetu.

V mesecih, ki so sledili, je vel svež veter v vsakem njegovem nastopu. Papeževa primarna teološko socialna usmeritev je bila nakazana že v njegovi izbiri imena Frančišek, ki je več kot samo ime, je program uboštva, notranjega miru, simbol prenove Cerkve. Pričel je odstranjevati monarhične in državniške sledi: sam sebe imenuje rimski škof, kar vsekakor po funkciji je, verjetno pa je to storil zaradi prihodnjega lažjega pogovarjanja s predstavniki drugih verstev. Odrekel se je bivanju v apostolski palači in stanuje v domu sv. Marte, ki nosi le tri zvezdice. Sam pravi, da ne želi biti zaprt v apostolski palači ob ozkem krogu sodelavcev, ki bi skrbeli zanj in bi kmalu izgubil stik z zunanjim svetom. V domu sv. Marte pa lahko prisede k različnim ljudem in se z njimi pogovarja. Osebno skromnost in ponižnost kaže pri izbiri osebne obutve, prevoznih sredstev, znamenj, ki jih nosi, uporablja manj spremstva. A vse to so manjše zunanje, nebistvene stvari, ki so se postopoma spreminjale že za časa prejšnjih štirih papežev. Janez XXIII. je še dovolil, da so ga v dvorano za koncil prinesli, Pavel VI. je že hodil sam, je pa odložil tiaro, Janez Pavel II. v govorih in dokumentih ni več uporabljal: »Mi vam oznanjamo ...«, temveč:

»Jaz vam oznanjam ...«, Benedikt XVI. je ukinil naziv Patriarh zahoda.

Prvi papež iz Latinske Amerike, Petrov naslednik, je zaradi svoje ljudske pojavnosti postal zanimiv za medije vsega sveta. Veseli nas lahko, da pri Frančišku ne gre za populizem, niti ne zganja teatra, je preprosto prepričljiv. Ameriška revija Time ga je razglasila za osebnost leta.

Vsesplošno navdušenje je veliko, a tako imenovani medijski medeni tedni so mimo in vprašamo se lahko, kako bo oddaljena javnost sprejela Frančiškova stališča do doktrinalnih vprašanj. Frančišek gotovo ne more načeti dogmatične stavbe krščanstva in prekiniti 2000-letne vere. Sekularizirani svet cerkvi in novemu papežu ponavlja vprašanja o celibatu, ženskem duhovništvu, bioetiki, splavu, vprašanju družine; ravno tako zahtevno vprašanje je prenova rimske kurije in še mnoga druga vprašanja. Papež je že odločno nakazal, da bi po svojih tako odličnih predhodnikih težko prinesel kakšno bistveno novo vsebino.

Za zaključek mi prihaja na misel prvotno navdušenje prebivalcev Jeruzalema ob Jezusovem vходу v Jeruzalem in nerazumna sovražnost ljudi do Jezusa ob kasnejših dogodkih.

Naj torej papeža Frančiška pri vodenju Cerkve spremlja naša stanovitnost in iskrena molitev.

Bojan Zorjan